LÆSELEG

5-6 ÅR

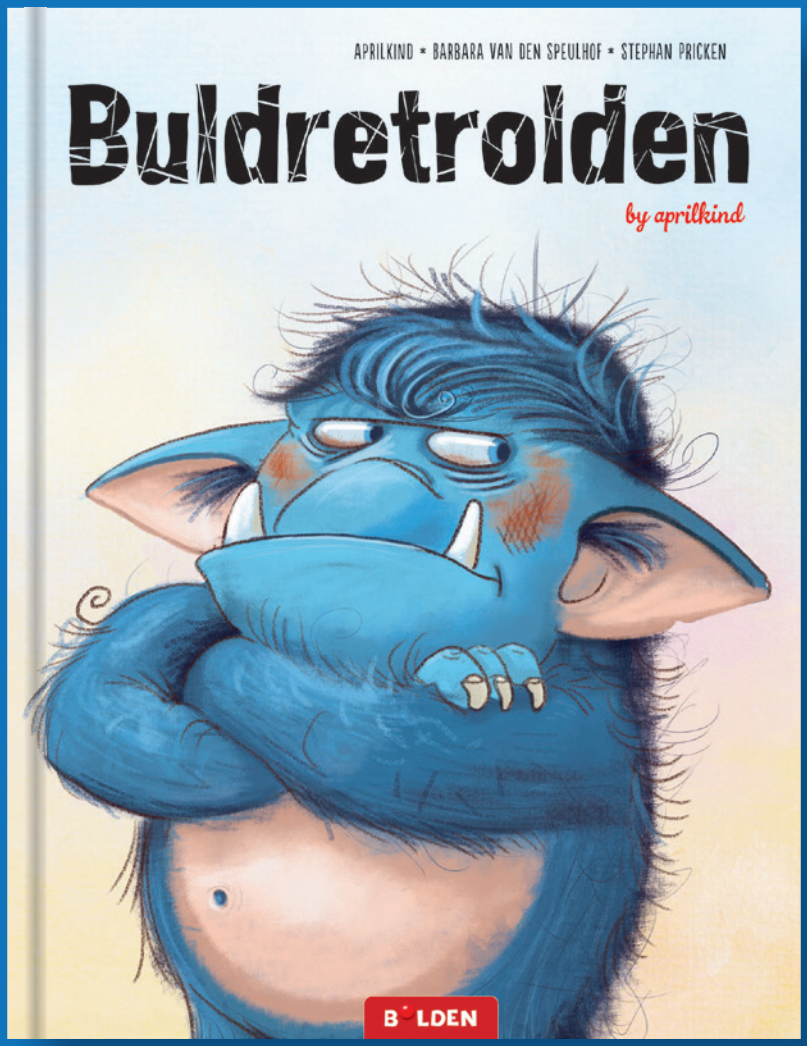

Buldretrolden

Af aprilkind, Barbara van den Speulhof og Stephan Pricken
Bolden 2020

Mary Fonden

Skab læseglæde

Vi anbefaler, at I arbejder med bogen over tre uger. Læsegruppen mødes to gange om ugen. Tre af gangene læser I bogen. Hver læsning er forskellig – se "Huskesedler til oplæsning" i faghæftet.

Boghæftet er til inspiration. Vær opmærksom på børnegruppens nysgerrighed og energi ift. den enkelte bog. Styrk dialogen med børnene, og lav aktiviteter, som bygger videre på deres interesser. Bogen danner afsæt for samtalen, men må aldrig være en begrænsning for dialogen.

Før I går i gang med at læse

Nogle børn har brug for at spore sig ind på bogen, inden I åbner den. Det kan I gøre, ved at de møder og bruger bøgernes ord og begreber gennem sanselige aktiviteter og dialog.

- Tal med børnene om deres erfaringer med trolde. Måske kender de nogle andre bøger eller sange om trolde.
- Gå en tur i skoven. Byg en hytte, I kan lege i.

Sprogstrategi

Hverdagen byder på mange af de situationer og følelser, som Buldretrolden oplever. Hjælp børnene med at mærke egne og andres følelser. Relatér til noget, barnet kender, og bliv i dialogen og refleksionen med barnet.

Buldretrolden kan bruges som redskab til spejling og bidrage til håndtering af afmagt, frustration og vrede.

Gode ord

De gode ord er karakteriseret ved, at de kan konkretiseres, visualiseres og/eller dramatiseres. Begynd altid med at spørge børnene, om nogen af dem kender ordet og kan fortælle eller vise, hvad det betyder. Arbejd med de gode ord i alle tre bogsamtaler. Variér ved, at børnene anden og tredje gang skiftes til at forklare ordene.

1. **Venstre, højre**
   Visualisér, og dramatisér ordene. Gå til venstre. Gå til højre.

2. **Lige nøjagtig**
   Synonymet for nøjagtig er "præcis". Visualisér udtrykket med den konkrete tegning af drømmehytten.

3. **Skvatter sammen**
   Visualisér udtrykket ved fx at bygge et højt tårn, der skvatter sammen.

4. **Arrigt**
   Dramatisér ordet med krop og lyd. Lad børnene finde synonymer, som fx hidsig, vred, sur, gal.

5. **Skælver**
   Dramatisér ordet.

6. **Tude**
   Dramatisér ordet. Tal om forskellen på at tude og at græde. Lyt til andre ting, der kan tude fx skibe, bilhorn, ulve og ugler.

7. **Tordenvejr**
   Lyt til børnenes erfaringer med tordenvejr i naturen. Visualisér med et videoklip. Dramatisér Buldretroldens indre tordenvejr.

8. **Ligeglad**
   Dramatisér udtrykket, og tal om ordet. Er man glad, når man er ligeglad?

9. **Synke en klump**
   Konkretisér udtrykket. Inddrag børnenes oplevelser af, hvornår og hvor de kan mærke klumpen.

10. **Undskyld**
    Sæt fokus på udtrykket i hverdagssituationer. Der findes forskellige måder at undskylde på. Man kan sige ordet, skrive ordet, ændre adfærd, bringe ting i orden.

Spørgsmål til bogsamtale

Bogen er afsæt for samtalen, men vær nysgerrig på, hvad der optager børnene, og lad samtalen følge deres interesser. Husk, at alle svar er rigtige svar, så gem gerne "nej" af vejen.

Start med helt åbne spørgsmål.

1. Var der noget, du godt kunne lide i bogen?
2. Var der noget, du ikke kunne lide i bogen?

Hvis der er brug for at hjælpe samtalen på vej, kan du spørge til mere konkrete ting. Nogle børn kan have brug for at pege på bogens illustrationer som svar på spørgsmål.

- Hvordan kan du se, hvordan Buldretrolden har det?
- Gad vide, hvad der var sket, hvis Buldretrolden havde bedt sine venner om hjælp med at bygge?
- Hvornår kan du mærke, at det "buldrer" indeni?
- Hvad har du brug for, når du bliver vred?
- Hvorfor tror du, at dyrene rejste?
- Hvad kan du gøre, når en af dine venner bliver vred?

Samtale om illustrationer

- Hvordan kan du se, at Buldretrolden er glad?
- Hvordan kan du se, at Buldretrolden er sur? Kunne det også være, at han er ked af det?
- Hvor mange venner har Buldretrolden?
- På hvilken årstid foregår historien?
- Hvor mange gange råber Buldretrolden "NEJ!?"
- Hvad hygger vennerne sig med ved floden?

Sætninger til at gentage

I kan fx prøve at sige sætningerne i kor, rappe, hoppe eller klappe dem.

- Nej! Nej! Nej! Nu går jeg snart min vej! (Tramp skiftevis med fødderne)
- Flyt dig så, din store klump! (Knurrende)
- Her er kedeligt. Møgkedeligt! (Sukkende)

Musikalske aktiviteter

- Lav tordenvejr på instrumenter, trommer eller spande.
- Sig remsen, og lav fagterne til: *Jeg er så sur og gal i dag*. (YouTube)
- Syng: *To skridt til højre og to skridt til venstre*.
- Syng: *Du er min bedste ven* fra filmen Toy Story.

Kreative aktiviteter

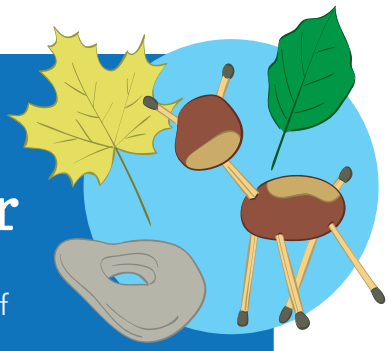

- Tegn portrætter af Buldretrolden.
- Tegn jeres drømmehytte.
- Byg en hytte på legepladsen. Brug brædder, hammer, søm og maling. Alternativt: Byg en hytte af LEGO.
- Fold papirskibe, og skriv på dem.
- Tegn ansigter med forskellige følelsesudtryk.

Ideer til leg

- Spil Klodsmajor, hvor tårnet "braser sammen".
- Dramatisér følelser, hvor I vrisser, tramper, raser, råber, fnyser, buldrer, brummer, knurrer og brøler lige som Buldretrolden. Slut af med afslapning, stille musik eller et massageeventyr.
- Lav en sejl-konkurrence med jeres papirskibe.
- Leg med forholdsord. Lad børnene følge instruktionen: Gå ligeud, gå to skridt til venstre, kravl under bordet, stil dig bagved stolen, osv.
- Hold picnic på legepladsen.

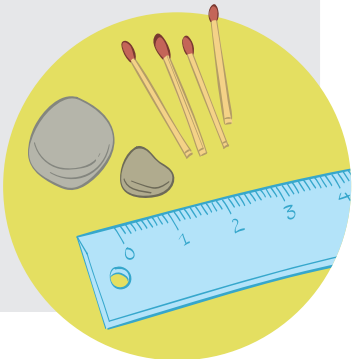

Bogklog

Bogklog er spørgsmål, der fungerer som oplæg til små samtaler, hvor I sætter fokus på forskellige sproglige aspekter ved bogens ord. Formålet er at bidrage til, at ordet lagres i børnenes ordforråd. Leg bogklog som afslutning på arbejdet med bogen.

1. Hvor er din højre hånd?
2. Hvordan ser man ud, når man er "arrig"?
3. Hvilke andre ord kan man bruge om "arrig"?
4. Hvem er Buldretroldens venner?
5. Hvordan lyder det, når du tuder?
6. Hvad synker Buldretrolden?
7. Det hedder en fugl og to ... ?
8. Hvordan ser du ud, når du er ligeglad?
9. Nævn antonymet til "højre".
10. Hvilket dyr er ikke ven med Buldretrolden: Mus, Hare, Hest, Pindsvin?
11. Vis, hvordan man skælver.
12. Hvad skrev Buldretrolden på papirskibet?
13. Hvad svarede vennerne på skibets budskab?
14. Hvor mange bogstaver er der i ordet "undskyld"?
15. Hvor mange stavelser er der i ordet "Buld-re-trold"?
16. Hvordan ender historien?

LæseLeg derhjemme

Klip en Buldretrold, som børnene får med hjem, og inddrag forældrene i arbejdet med følelser.

Bøger jeg kender-bog

1. Indsæt et lille udprint af bogforsiden
2. Giv bogen stjerner
3. Tegn en tegning

Alle rettigheder forbeholdes, og gengivelse må kun ske med Mary Fondens samtykke, jf. ophavsretsloven.